



REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/21-01/19
URBROJ: 613-02-24-22-11
Zagreb, 24. siječnja 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Agencija za odgoj i
obrazovanje
za 2020.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O AGENCIJI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje i izvršenje plana	6
	Financijski izvještaji	6
	Javna nabava	11
III.	REVIZIJA ZA 2020.	13
	Ciljevi i područja revizije	13
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	13
	Metode i postupci revizije	14
	Nalaz za 2020.	15
	Provedba naloga i preporuka	28

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Agencije za odgoj i obrazovanje (dalje u tekstu: Agencija) za 2020.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Agencije sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su uvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Agencije za 2020. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- U okviru rashoda evidentiran je predujam u iznosu od 245.855,00 kn za nabavu nefinancijske imovine koja je isporučena u veljači 2021. Zbog navedenog rashodi su u financijskim izvještajima za 2020. iskazani više za 245.855,00 kn, a potraživanja su iskazana manje za navedeni iznos.

Nadalje, u poslovnim knjigama pojedini rashodi nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Rashodi za plaće zaposlenika koji su radili na dva EU projekta u iznosu od 89.483,00 kn evidentirani su na računu Ostali nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu od 50.914,00 kn, računu Intelektualne i osobne usluge u iznosu od 21.371,00 kn te računu Ostale usluge u iznosu od 17.198,00 kn, umjesto na računu Plaće (bruto). Nadalje, rashodi za nabavu računalne opreme (monitori) u iznosu od 23.165,00 kn evidentirani su na računu Ostali nespomenuti rashodi poslovanja, umjesto u okviru rashoda za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine na računu Uredska oprema i namještaj. Navedeno je utjecalo na iskazanu strukturu rashoda u financijskim izvještajima i na vrijednost imovine i vlastitih izvora koja je u financijskim izvještajima manje iskazana za 23.165,00 kn.

Podaci iz pomoćnih knjigovodstvenih evidencija koji se odnose na projekt Stručno vođenje u svrhu profesionalnoga razvoja u odgoju i obrazovanju nisu istovjetni podacima u glavnoj knjizi. Prema poslovnim knjigama ukupno utrošena sredstva za navedeni projekt iznose 46.651,00 kn, a u pomoćnim evidencijama iznose 17.063,00 kn. Razlika u iznosu od 29.588,00 kn odnosi se na rashode za isplaćene naknade zaposlenicima koji su radili na navedenom projektu, a koje nisu evidentirane u pomoćnim evidencijama.

U poslovnim knjigama u okviru izvanbilančnih zapisa nisu evidentirane i u financijskim izvještajima iskazane bankarske garancije (jamstva) koja su gospodarski subjekti dali Agenciji kao instrument osiguranja za uredno izvršenje ugovornih obveza u vezi s nabavom roba ili usluga.

Iako je bilo značajnih odstupanja ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na prethodnu godinu, Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do odstupanja, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. (točka 2. Nalaza)

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Agencije za 2020. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Za plaćanje predujmom u iznosu od 245.855,00 kn nije pribavljena suglasnost ministra financija. (točka 3. Nalaza)

- U pojedinim slučajevima, postupci jednostavne nabave nisu provedeni u skladu s Pravilima o provedbi postupaka jednostavne nabave u Agenciji za odgoj i obrazovanje. (točka 4. Nalaza)

Obveze Agencije

Agencija je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2020. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O AGENCIJI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Agencija je javna ustanova osnovana na temelju odredaba Zakona o Agenciji za odgoj i obrazovanje (Narodne novine 85/06).

Osnivačka prava i dužnosti u ime Republike Hrvatske obavlja Ministarstvo znanosti i obrazovanja (dalje u tekstu: Ministarstvo). Upisana je u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu. Sjedište Agencije je Donje Svetice 38, Zagreb.

Agencija obavlja stručne i savjetodavne poslove u odgoju i obrazovanju, sudjeluje u praćenju, unaprjeđivanju i razvoju odgoja i obrazovanja na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, obrazovanja odraslih te školovanja djece hrvatskih građana u inozemstvu i djece stranih državljana. Sudjeluje u izradi, razvoju i implementaciji nacionalnog kurikuluma, pruža stručnu pomoć i daje upute ustanovama, njihovim ravnateljima te odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima (u daljnjem tekstu: odgojno-obrazovni radnici) u provedbi djelatnosti odgoja i obrazovanja. Organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika i ravnatelja, ako posebnim propisima nije drukčije određeno, provodi stručne ispite za odgojno-obrazovne radnike, prema posebnim propisima, provodi postupak stručnog napredovanja za odgojno-obrazovne radnike i ravnatelje, prema posebnim propisima. Daje mišljenja o programima u predškolskom odgoju, nastavnim programima u osnovnom školstvu i gimnazijama, općeobrazovnim programima srednjeg strukovnog školstva te u programima u obrazovanju odraslih, osim ako posebnim propisima nije drukčije određeno, daje mišljenje o nastavnim programima općeobrazovnih predmeta u postupku verifikacije odgojno-obrazovnih ustanova te prati izradu i provedbu Hrvatskoga nacionalnoga obrazovnog standarda kao dijela nacionalnoga kurikuluma. Obavlja stručno-pedagoški nadzor, sudjeluje u organizaciji i provođenju učeničkih smotri i natjecanja, sudjeluje u izradi i praćenju nacionalnih programa, obavlja informacijsko-dokumentacijsku i nakladničku djelatnost, obavlja i druge poslove u sustavu odgoja i obrazovanja u skladu sa zakonom i provedbenim propisima ministra nadležnog za obrazovanje.

Statut Agencije donesen je u siječnju 2007., a izmjene i dopune u studenome 2009., srpnju 2011. i ožujku 2019., uz suglasnost Ministarstva. Na temelju Statuta doneseni su Pravilnik o radu, Pravilnik o unutarnjem ustroju te drugi unutarnji akti.

Pravilnikom o unutarnjem ustroju u Agenciji su predviđena 148 zaposlenika (okvirni broj radnih mjesta). Za obavljanje poslova iz djelokruga ustrojeni su odjeli, odsjeci i podružnice. Agencija ima pet odjela: Odjel pravnih, računovodstvenih i pomoćnih poslova, Odjel za opće poslove, Odjel za predškolski odgoj i osnovno školstvo, Odjel za srednje školstvo i Odjel za stručno-pedagoški nadzor te podružnice u Splitu, Rijeci i Osijeku. U okviru odjela ustrojeni su odsjeci.

Agencijom upravlja Upravno vijeće. Upravno vijeće ima predsjednika i šest članova, koje imenuje i razrješava Vlada Republike Hrvatske, na prijedlog ministra znanosti i obrazovanja. Upravno vijeće uz prethodnu suglasnost Ministarstva donosi Statut te druge opće akte, godišnji program rada i financijski plan, usvaja godišnje izvješće ravnatelja o radu i poslovanju, raspisuje javni natječaj za imenovanje ravnatelja Agencije, utvrđuje plan razvoja Agencije, odlučuje o raspolaganju imovinom, imenuje i razrješava ravnatelja te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Agencije.

Ravnatelj predstavlja i zastupa Agenciju, vodi poslovanje i stručni rad Agencije. Upravnom vijeću predlaže godišnji program rada i financijski plan i odgovoran je za njihovo ostvarivanje, predlaže godišnje izvješće o radu i poslovanju Agencije, nacrt statuta i općih akata te imenovanje i razrješenje pomoćnika ravnatelja i predstojnika podružnice. Odlučuje o zasnivanju i prestanku radnog odnosa zaposlenika, sudjeluje u radu Upravnog vijeća bez prava odlučivanja te obavlja druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Agencije.

Statutom je određeno da ravnatelj odlučuje o stjecanju, opterećivanju i otuđivanju nekretnina i druge imovine Agencije pojedinačne vrijednosti do 200.000,00 kn, za imovinu pojedinačne vrijednosti do 500.000,00 kn uz prethodnu suglasnost Upravnog vijeća, a iznad toga iznosa uz suglasnost Ministarstva.

Ravnatelja imenuje (na temelju javnog natječaja) i razrješava Upravno vijeće Agencije.

Početakom 2020. Agencija je imala 126 zaposlenika, a koncem 2020. imala je 122 zaposlenika. Zakonski predstavnik Agencije od 1. srpnja 2019. je ravnateljica dr. sc. Dubravka Brezak Stamać.

Sustav unutarnjih kontrola

Odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19) propisan je sustav unutarnjih kontrola.

Izjavom o fiskalnoj odgovornosti odgovorna osoba institucije, odnosno čelnik, na godišnjoj razini izvještava o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola. Prema Izjavi o fiskalnoj odgovornosti za 2020. – Obrazac 1b, iz veljače 2021., utvrđene su slabosti i nepravilnosti koje ne utječu na zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te na učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru sredstava utvrđenih u proračunu odnosno financijskom planu. Nepravilnosti su utvrđene temeljem Upitnika o fiskalnoj odgovornosti u području javne nabave. Upitnikom je uočena slabost i nepravilnost u vezi s osobama koje prate provedbu ugovora te koje su članovi stručnog povjerenstva.

Planom otklanjanja slabosti i nepravilnosti utvrđena je potrebna aktivnost, očekivani rok otklanjanja nepravilnosti te je imenovana odgovorna osoba. Kao aktivnost navedena je izrada nove sistematizacije radnih mjesta za koji je očekivani datum otklanjanja naveden tijekom 2021.

Odredbom članka 7. Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, propisano je, između ostalog, da korisnici proračuna na razini razdjela organizacijske klasifikacije državnog proračuna, koji nisu obvezni uspostaviti unutarnju reviziju sukladno odredbama navedenog Pravilnika, mogu uspostaviti unutarnju reviziju na jedan od sljedećih načina: ustrojavanjem jedinice za unutarnju reviziju, imenovanjem unutarnjeg revizora te sporazumom o obavljanju poslova unutarnje revizije. Agencija, prema Pravilniku o unutarnjem ustroju, nema predviđenu ustrojstvenu jedinicu za unutarnju reviziju, nego ima sistematizirano radno mjesto viši unutarnji revizor, koje nije popunjeno.

Planiranje i izvršenje plana

Agencija je proračunski korisnik u razdjelu Ministarstva znanosti i obrazovanja. Državnim proračunom za 2020., donesenim koncem 2019., planirana su sredstva za Agenciju u iznosu od 36.405.798,00 kn. Nakon izmjena i dopuna državnog proračuna za 2020. te preraspodjela prema odlukama ministra financija, financijski plan Agencije smanjen je za 11.613.302,00 kn ili 31,9 % te iznosi 24.792.496,00 kn.

Smanjenje se najvećim dijelom odnosi na aktivnost Izvannastavne aktivnosti u osnovnim i srednjim školama – natjecanja za koju su sredstva smanjena za 7.078.128,00 kn ili 88,1 % te aktivnost Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika u sustavu osnovnog i srednjeg školstva za koju su sredstva smanjena za 1.313.480,00 kn ili 59,8 %.

Financijskim planom Agencije planirana su sredstva za financiranje programa Obrazovanje kroz četiri aktivnosti i dva kapitalna projekta, od kojih je vrijednosno najznačajnija aktivnost Administracija i upravljanje Agencije za odgoj i obrazovanje u iznosu od 22.569.173,00 kn ili 91,0 % ukupno planiranih sredstava.

Financiranje rashoda planirano je prihodima iz državnog proračuna u iznosu od 24.328.519,00 kn, iz fondova EU u iznosu od 350.310,00 kn (Europski socijalni fond u iznosu od 175.155,00 kn i Europski fond za regionalni razvoj u iznosu od 175.155,00 kn), prihodima od pomoći EU u iznosu od 82.342,00 kn te ostalim pomoćima u iznosu od 31.325,00 kn.

Prema podacima iz državne riznice, rashodi Agencije u 2020. izvršeni su u iznosu od 24.481.415,00 kn, što je 311.081,00 kn ili 1,2 % manje od plana. Vrijednosno značajniji rashodi izvršeni su za financiranje sljedećih aktivnosti: Administracija i upravljanje Agencije za odgoj i obrazovanje u iznosu od 22.546.694,00 kn ili 92,1 % ukupno izvršenih rashoda, Izvannastavne aktivnosti u osnovnim i srednjim školama – natjecanja u iznosu od 949.210,00 kn ili 3,9 % te Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika u sustavu osnovnog i srednjeg školstva u iznosu od 903.036,00 kn ili 3,7 % ukupno izvršenih rashoda.

U skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu (Narodne novine 87/08, 136/12 i 15/15), donesene su projekcije za sljedeće dvije godine, odnosno 2021. i 2022. Prema spomenutim projekcijama, planirani su rashodi za 2021. u iznosu od 37.721.234,00 kn te za 2022. u iznosu od 37.781.034,00 kn.

Financijski izvještaji

Agencija je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Za 2020. sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Financijskoj agenciji u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Agencije.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 24.346.064,00 kn, što je 8.778.012,00 kn ili 26,5 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	149.498,00	48.848,00	32,7
2.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga i prihodi od donacija	62.500,00	0,00	-
3.	Prihodi iz nadležnog proračuna i od HZZO-a na temelju ugovornih obveza	32.912.078,00	24.297.216,00	73,8
Ukupni prihodi		33.124.076,00	24.346.064,00	73,5

Odredbom članka 7. Zakona o Agenciji za odgoj i obrazovanje (dalje u tekstu: Zakon) propisano je da se djelatnost Agencije financira iz državnog proračuna, a može stjecati i prihode iz drugih izvora, u skladu sa zakonom. Vrijednosno najznačajniji prihodi Agencije u 2020. su prihodi iz nadležnog (državnog) proračuna koji čine 99,8 % ukupnih prihoda. Osim navedenih prihoda, prema odredbama Zakona, Agencija je ostvarila i prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 48.848,00 kn, koji čine 0,2 % ukupnih prihoda.

U odnosu na 2019. prihodi su manji za 8.778.012,00 kn ili 26,5 %. Značajnije su smanjeni prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 8.614.862,00 kn ili 26,2 % zbog smanjenja rashoda poslovanja uslijed epidemije koronavirusa.

Vrijednosno značajniji prihodi iz državnog proračuna u iznosu od 24.178.866,00 kn namijenjeni su za financiranje tri aktivnosti: Administracija i upravljanje u iznosu od 22.595.546,00 kn, Izvannastavne aktivnosti u osnovnim i srednjim školama – natjecanje u iznosu od 839.813,00 kn te Stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika u sustavu osnovnog i srednjeg školstva u iznosu od 743.507,00 kn.

Prihodi iz državnog proračuna ostvareni su za financiranje rashoda poslovanja u iznosu od 23.213.275,00 kn te rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.083.941,00 kn. Prihodi za financiranje rashoda poslovanja ostvareni su za financiranje rashoda za zaposlene u iznosu od 16.964.261,00 kn, materijalnih rashoda u iznosu od 6.221.739,00 kn, rashoda za tekuće pomoći proračunskim korisnicima u iznosu od 24.275,00 kn te financijskih rashoda u iznosu od 3.000,00 kn. Prihodi za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su za financiranje rashoda za nabavu računala i računalne opreme u iznosu od 375.996,00 kn, komunikacijske opreme u iznosu od 341.996,00 kn, licenci u iznosu od 299.719,00 kn te opreme i namještaja u iznosu od 66.230,00 kn.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 48.848,00 kn, što je 100.650,00 kn ili 67,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi su smanjeni zbog epidemije bolesti COVID-19 koja je onemogućila održavanje stručnih skupova za potrebe usavršavanja te nije bilo uplata. Navedeni prihodi od pomoći ostvareni su sudjelovanjem na projektu e-Škole: Razvoj sustava digitalno zrelih škola (II. faza).

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2020., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 24.521.601,00 kn, što je 8.538.592,00 kn ili 25,8 % manje u odnosu na prethodnu godinu.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2019.	Ostvareno za 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	16.087.117,00	17.010.607,00	105,7
2.	Materijalni rashodi	13.800.814,00	6.399.067,00	46,4
3.	Financijski rashodi	0,00	3.000,00	-
4.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	2.895.547,00	24.986,00	0,9
5.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	276.715,00	1.083.941,00	391,7
	Ukupni rashodi	33.060.193,00	24.521.601,00	74,2
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	33.124.076,00	24.346.064,00	73,5
	Višak prihoda	63.883,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	175.537,00	-

Prema vrstama rashoda, vrijednosno značajniji odnose se na rashode za zaposlene u iznosu od 17.010.607,00 kn, koji čine 69,4 % ukupnih rashoda, i materijalne rashode u iznosu od 6.399.067,00 kn, koji čine 26,1 % ukupnih rashoda.

U odnosu na 2019. značajnije su povećani rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 807.226,00 kn ili 291,7 %, najvećim dijelom zbog nabave nove uredske i komunikacijske opreme te licenci. Materijalni rashodi u 2020. značajnije su smanjeni u odnosu na 2019. u iznosu od 7.401.747,00 kn ili 53,6 %, od čega su vrijednosno značajnije smanjene naknade troškova osobama izvan radnog odnosa za 4.000.427,00 kn ili 95,8 %, rashodi za usluge telefona, pošte i prijevoza za 1.483.876,00 kn ili 88,3 % te rashodi za intelektualne i osobne usluge za 1.435.797,00 kn ili 48,9 %. Smanjenje navedenih rashoda, najvećim dijelom, posljedica je neodržavanja natjecanja i smotri na školskoj, županijskoj i državnoj razini zbog epidemije bolesti COVID-19, što je utjecalo na smanjenje troškova smještaja, prijevoza i dnevnica vanjskih suradnika i sudionika.

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 17.010.607,00, kn. Odnose se na brutoplaće u iznosu od 14.082.277,00 kn, doprinose na plaće u iznosu od 2.310.523,00 kn te ostale rashode za zaposlene (jubilarne nagrade, regres za godišnji odmor, darovi za djecu, božićnice i ostali rashodi za zaposlene) u iznosu od 617.807,00 kn. Plaće zaposlenika Agencije obračunavaju se prema propisima kojima je uređen obračun i isplata plaća u javnim službama.

Materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 6.399.067,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za usluge u iznosu od 4.709.486,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 771.165,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 424.229,00 kn te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 317.889,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, vrijednosno značajniji su rashodi za zakupnine i najamnine u iznosu od 1.969.898,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.497.573,00 kn te ostale usluge u iznosu od 458.874,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za zakupnine i najamnine ostvareni su za zakup poslovnih prostora u iznosu od 1.795.129,00 kn, od čega se na zakup poslovnog prostora u Zagrebu odnosi 965.175,00 kn, Splitu 435.000,00 kn te Rijeci 394.954,00 kn.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 1.497.573,00 kn odnose se na rashode za usluge na temelju ugovora o autorskom djelu u iznosu od 607.274,00 kn i ugovora o djelu u iznosu od 374.874,00 kn, usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja u iznosu od 295.320,00 kn te ostale intelektualne usluge u iznosu od 220.105,00 kn. Ugovori o autorskom djelu i ugovori o djelu zaključeni su s vanjskim suradnicima uglavnom za provedbu izvannastavnih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama te stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika u sustavu osnovnog i srednjeg školstva.

Vrijednosno značajniji rashodi za ostale usluge odnose se na rashode za ugradnju Programa za centralizirano upravljanje dokumentacijom u iznosu od 144.648,00 kn i usluge skladištenja arhive u iznosu od 119.765,00 kn.

Rashodi za naknade troškova zaposlenima ostvareni su u iznosu od 771.165,00 kn, a vrijednosno značajniji su rashodi za naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 514.754,00 kn te rashodi za službena putovanja u iznosu od 233.057,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu od 424.229,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na rashode za uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 266.312,00 kn te rashode za energiju (gorivo, električna energija i druga energija) u iznosu od 131.992,00 kn.

Vrijednosno značajniji ostali nespomenuti rashodi poslovanja odnose se na naknade za rad članovima predstavničkih i izvršnih tijela i upravnih vijeća u iznosu od 62.898,00 kn te rashode nastale provođenjem projekta PEARLS – Hannover u iznosu od 50.914,00 kn.

Vrijednosno značajniji rashodi za pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 19.709,00 kn odnose se na pomoći za pripremu i organizaciju Škole stvaralaštva „Novigradsko proljeće” za 2020. (dalje u tekstu: Škola stvaralaštva) te za pripremu i organizaciju natjecanja za učenike osmog razreda tijekom posjeta Memorijalnom centru Domovinskog rata, Vukovar.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.083.941,00 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na nabavu računala i računalne opreme u iznosu od 375.995,00 kn, licenci u iznosu od 299.719,00 kn te nabavu mrežne opreme u iznosu od 245.855,00 kn.

Manjak prihoda za 2020. iskazan je u iznosu od 175.537,00 kn. Iz prethodnog razdoblja prenesen je višak prihoda u iznosu od 109.304,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 66.233,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2020., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 3.080.452,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2020.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2020.

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2020.	31. prosinca 2020.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	745.697,00	1.503.485,00	201,6
1.1.	Postrojenja i oprema	563.230,00	1.158.837,00	205,7
1.2.	Druga nefinancijska imovina	182.467,00	344.648,00	188,9
2.	Financijska imovina	1.642.028,00	1.576.967,00	96,0
2.1.	Novčana sredstva	3.027,00	1.207,00	39,9
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	108.329,00	166.375,00	153,6
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	164.031,00	28.679,00	17,5
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	1.366.641,00	1.380.706,00	101,0
	Ukupno imovina	2.387.725,00	3.080.452,00	129,0
3.	Obveze	1.532.723,00	1.643.200,00	107,2
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	1.532.723,00	1.643.200,00	107,2
4.	Vlastiti izvori	855.002,00	1.437.252,00	168,1
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	2.387.725,00	3.080.452,00	129,0
	Izvanbilančni zapisi	7.129.358,00	6.926.539,00	97,2

Vrijednost imovine koncem 2020. veća je za 692.727,00 kn ili 29,0 % u odnosu na vrijednost iskazanu početkom godine. Povećanje vrijednosti imovine rezultat je povećanja nefinancijske imovine za 757.788,00 kn ili 101,6 %, najvećim dijelom zbog povećanog ulaganja u postrojenja i opremu te licence.

Nefinancijsku imovinu u vrijednosti od 1.503.485,00 kn čine postrojenja i oprema u iznosu od 1.158.837,00 kn, licence u iznosu od 282.154,00 kn te djela likovnih umjetnika u iznosu od 62.494,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 1.576.967,00 kn odnosi se na rashode budućih razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu od 1.380.706,00 kn, potraživanja u iznosu od 195.054,00 kn te novčana sredstva (novac u blagajni) u iznosu od 1.207,00 kn.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda u iznosu od 1.380.706,00 kn u cijelosti se odnose na rashode budućih razdoblja odnosno na obračunanu plaću za prosinac 2020., isplaćenu u siječnju 2021.

Potraživanja u iznosu od 195.054,00 kn odnose se na potraživanja od HZZO-a za bolovanja u iznosu od 166.375,00 kn te potraživanja za prihode iz proračuna (za projekte koji se financiraju iz EU i ostalih pomoći, za stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa te za stručno usavršavanje učitelja i nastavnika talijanskog jezika) u iznosu od 28.679,00 kn. U odnosu na početno stanje, potraživanja su manja za 77.306,00 kn ili 28,4 %, najvećim dijelom zbog smanjenja potraživanja za prihode iz državnog proračuna u vezi s provedbom projekta ERASMUS+ za 46.651,00 kn ili 64,3 % te potraživanja za stručno usavršavanje učitelja i nastavnika talijanskog jezika za 25.006,00 kn ili 96,8 %.

Koncem 2020. ukupne obveze iznose 1.643.200,00 kn i u cijelosti su nedospjele. Odnose se na obveze za zaposlene (plaća za prosinac 2020.) u iznosu od 1.382.731,00 kn, obveze za bolovanja na teret HZZO-a u iznosu od 161.569,00 kn te obveze za materijalne rashode u iznosu od 98.900,00 kn. U odnosu na stanje početkom godine, obveze su veće za 110.477,00 kn ili 7,2 %. Povećanje se najvećim dijelom odnosi na obveze za bolovanja na teret HZZO-a, koje su u odnosu na stanje početkom godine povećane za 64.243,00 kn ili 66,0 %. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2021.) obveze su podmirene u cijelosti.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 6.926.539,00 kn odnose se na potencijalne obveze i potraživanja po osnovi pet sudskih sporova u tijeku. U odnosu na početno stanje, manji su za 202.819,00 kn ili 2,8 %. Vrijednosno značajniji sudski sporovi u tijeku odnose se na protutužbu jednog nakladnika procijenjene vrijednosti od 4.222.775,00 kn u vezi s nabavom udžbenika za školsku godinu 2008./2009. i tužbu Agencije procijenjene vrijednosti od 2.303.764,00 kn u vezi s nabavom udžbenika za školsku godinu 2007./2008. Preostala tri sudska spora odnose se na radne sporove procijenjene vrijednosti od 400.000,00 kn.

Javna nabava

Planom nabave za 2020., koji je Agencija donijela u siječnju 2020., planirana je nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 6.728.330,00 kn. Tijekom 2020. donesene su tri izmjene i dopune Plana nabave, a prema posljednjim izmjenama, iz listopada 2020., procijenjena vrijednost nabave iznosila je 7.694.230,00 kn.

Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave objavljeni su na mrežnim stranicama Agencije, u skladu s odredbom članka 28., stavka 3. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16). U skladu s odredbama članaka 4. i 7. Pravilnika o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17 i 144/20), Plan nabave te izmjene i dopune Plana nabave i Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., na temelju otvorenih postupaka javne nabave zaključeno je šest ugovora o javnoj nabavi roba i usluga u vrijednosti od 1.821.966,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost te na temelju pregovaračkog postupka bez prethodne objave jedan ugovor o javnoj nabavi robe u vrijednosti od 171.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn iznosila je ukupno 1.244.860,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost, od čega se na nabavu roba odnosi 913.770,00 kn, a na nabavu usluga 331.090,00 kn.

Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Agencija je zaključila sedam ugovora o nabavi roba i usluga u vrijednosti od 427.591,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

U veljači 2017. donesena su Pravila o provedbi postupaka jednostavne nabave u Agenciji za odgoj i obrazovanje. Navedenim Pravilima propisano je da se nabava roba, radova i usluga procijenjene vrijednosti do 20.000,00 kn provodi izdavanjem narudžbenice ili zaključivanjem ugovora s jednim gospodarskim subjektom, nabava procijenjene vrijednosti od 20.000,00 kn do 70.000,00 kn provodi se upućivanjem poziva na dostavu ponuda na adrese najmanje tri gospodarska subjekta, a nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 70.000,00 kn do 200.000,00 kn, odnosno nabava radova procijenjene vrijednosti od 70.000,00 kn do 500.000,00 kn provodi se objavljivanjem poziva na dostavu ponuda na mrežnim stranicama naručitelja. U studenome 2020. donesena su nova Pravila o provedbi postupaka jednostavne nabave u Agenciji za odgoj i obrazovanje, u kojima su dodane odredbe koje se odnose na planiranje nabave i praćenje realizacije ugovora, a odredbe vezane za pragove i provedbu postupaka jednostavne nabave nisu značajno izmijenjene u odnosu na navedena Pravila iz veljače 2017.

III. REVIZIJA ZA 2020.

Postupci revizije provedeni su od 1. rujna 2021. do 24. siječnja 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članak 97. – 107.
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18 i 126/19)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19 i 145/20).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Statut Agencije za odgoj i obrazovanje (siječanj 2007., studeni 2009., srpanj 2011. i ožujak 2019.)
2. Zakon o Agenciji za odgoj i obrazovanje
3. Zakon o stručno-pedagoškom nadzoru (Narodne novine 73/97)
4. Zakon o proračunu
5. Državni proračun Republike Hrvatske za 2020. godinu i projekcije za 2021. i 2022. godinu (Narodne novine 117/19, 58/20 i 124/20)
6. Zakon o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu (Narodne novine 117/19, 32/20, 42/20, 58/20 i 124/20)
7. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
8. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu
9. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
10. Zakon o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
11. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
12. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
13. Zakon o autorskim pravima i srodnim pravima (Narodne novine 167/03, 79/07, 80/11, 141/13, 127/14, 62/17 i 96/18)
14. Zakon o plaćama u javnim službama (Narodne novine 27/01)

15. Zakon o osnovici plaće u javnim službama (Narodne novine 39/09 i 124/09)
16. Uredba o nazivima radnih mjesta i koeficijentima složenosti poslova u javnim službama (Narodne novine 25/13, 72/13, 151/13, 09/14, 40/14, 51/14, 77/14, 83/14 – ispravak, 87/14, 120/14, 147/14, 151/14, 11/15, 32/15, 38/15, 60/15, 83/15, 112/15, 122/15, 10/17, 39/17, 40/17 – ispravak, 74/17, 122/17, 9/18, 57/18, 59/19, 79/19, 119/19, 50/20, 128/20 i 141/20)
17. Temeljni kolektivni ugovor za službenike i namještenike u javnim službama (Narodne novine 128/17, 47/18, 123/19 i 66/20)
18. Pravilnik o radu (srpanj 2010. i siječanj 2011.)
19. Pravilnik o unutarnjem ustroju Agencije za odgoj i obrazovanje (listopad 2007., studeni 2008., ožujak 2009., srpanj 2009., ožujak 2010., ožujak 2011., ožujak 2012., lipanj 2013., ožujak 2014. i srpanj 2019.)
20. Zakon o upravljanju državnom imovinom (Narodne novine 52/18)
21. Zakon o javnoj nabavi
22. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi
23. Pravila o provedbi postupaka jednostavne nabave u Agenciji za odgoj i obrazovanje (veljača 2017. i studeni 2020.)
24. Smjernice za upravljanje voznim parkom (ožujak 2017.)
25. Uputa o korištenju službenih vozila (studeni 2019.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Agencije. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Agencije. Provjerena je dokumentacija u vezi s popisom imovine i obveza, ulaznim i izlaznim računima, evidentiranjem prihoda i rashoda, obračunom plaća i naknadama za zaposlene, postupcima javne nabave te druga dokumentacija. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Agencije i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2020.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, imovina, obveze, vlastiti izvori, prihodi, rashodi te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2020. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na planiranje i izvršenje plana, računovodstveno poslovanje, rashode te javnu nabavu.

1. Planiranje i izvršenje plana

1.1. Financijskim planom Agencije za 2020., nakon izmjena i dopuna državnog proračuna te preraspodjela, planirani su prihodi i rashodi u iznosu od 24.792.496,00 kn.

Odredbom članka 2., stavka 3. Pravilnika o proračunskim klasifikacijama (dalje u tekstu: Pravilnik), propisano je, između ostalog, da su proračuni i proračunski korisnici dužni u procesima planiranja, izvršavanja, računovodstvenog evidentiranja i izvještavanja iskazivati prihode i primitke te rashode i izdatke prema proračunskim klasifikacijama u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika. Nadalje, odredbom članka 3. Pravilnika, propisano je da proračunske klasifikacije jesu: organizacijska, programska, funkcijska, ekonomska i lokacijska klasifikacija te izvori financiranja. Programska klasifikacija sadrži rashode i izdatke iskazane kroz aktivnosti i projekte, koji su povezani u programe temeljem zajedničkih ciljeva. Razdjel utvrđuje programe i zajedničke aktivnosti i projekte za proračunske korisnike iz svoje nadležnosti. O utvrđenoj programskoj klasifikaciji razdjeli obavještavaju proračunske korisnike iz svoje nadležnosti. Proračunski korisnik može aktivnosti i projekte dodatno razraditi za svoje potrebe. Oznaka aktivnosti, tekućeg ili kapitalnog projekta je sedmeroznamenasta oznaka koja se sastoji od slova A, T ili K i šesteroznamenastog broja u rasponu od 100001 do 999999.

U glavnoj knjizi Agencije, knjigovodstvene isprave (ulazni računi) na temelju kojih su poslovni događaji evidentirani u poslovnim knjigama nisu povezane s aktivnostima planiranim Financijskim planom Agencije za 2020. Prema obrazloženju Agencije, ulazni računi povezani su, u glavnoj knjizi, s aktivnostima dodatno razrađenima za potrebe Agencije. Oznake aktivnosti i kapitalnih projekata sastoje se od slova A, K, G, H, M, P i V te šesteroznamenastog broja koje se ne mogu povezati s oznakama propisanim odredbama Pravilnika.

Državni ured za reviziju preporučuje u poslovnim knjigama, osim oznaka aktivnosti i kapitalnih projekata koje je Agencija dodatno razradila za svoje potrebe, evidentirati i oznake aktivnosti i projekata navedene u financijskom planu i izvještaju o izvršenju financijskog plana, kako bi se omogućila kontrola trošenja financijskih sredstava odnosno potvrdilo da su sredstva korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

1.2. Agencija u Očitovanju obrazlaže da je došlo do promjene u vodstvu Odsjeka računovodstvenih poslova bez mogućnosti primopredaje poslova te je nastavljeno s primjenom prijašnje prakse povezivanja računa u poslovnim knjigama s aktivnostima koje su razrađene prema potrebama Agencije, ali su unatoč tome financijska sredstva korištena za ostvarenje ciljeva utvrđenih godišnjim programom rada.

Nadalje, Agencija navodi da je uočivši nedostatno poznavanje proračunskog računovodstva i financija kod zaposlenika Odsjeka računovodstvenih poslova navedene zaposlenike u 2021. uputila na stručno usavršavanje iz proračunskog računovodstva i financija. Agencija prihvaća nalaz Državnog ureda za reviziju u vezi s povezivanjem računa u poslovnim knjigama s aktivnostima planiranim financijskim planom Agencije te navodi da će već od 2022. aktivnosti i kapitalne projekte evidentirati i s oznakama aktivnosti i projekata navedenim u financijskom planu i izvještaju o izvršenju financijskog plana.

2. Računovodstveno poslovanje

2.1. Agencija je u obvezi voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Ustrojene su propisane poslovne knjige i sastavljeni propisani financijski izvještaji.

– Poslovne knjige

Ustrojene su poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige. U poslovnim knjigama evidentiranje pojedinih poslovnih događaja nije provedeno u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20).

Plaćanje predujmom u prosincu 2020. u iznosu od 245.855,00 kn za nabavu nefinancijske imovine koja je isporučena u veljači 2021. evidentirano je u poslovnim knjigama za 2020. u okviru rashoda, umjesto u okviru potraživanja za dane predujmove. Navedeno je utjecalo na iznos ukupnih rashoda koji su u financijskim izvještajima iskazani više za 245.855,00 kn, odnosno na vrijednost potraživanja koja je u financijskim izvještajima manje iskazana za 245.855,00 kn. Odredbom članka 32., stavka 6. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisano je da se predujmovi za nabavu nefinancijske imovine evidentiraju zaduženjem računa potraživanja za predujmove uz odobrenje računa novčanih sredstava.

U poslovnim knjigama, u okviru dugotrajne nefinancijske imovine, sa stanjem koncem 2020. evidentirane su licence ukupne nabavne vrijednosti od 763.340,00 kn, ispravka vrijednosti od 481.186,00 kn te knjigovodstvene vrijednosti od 282.154,00 kn.

Rashodi za licence evidentirani su u poslovnim knjigama za 2020. u okviru rashoda za nabavu neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu od 299.719,00 kn, od čega se na licence nabavljene za razdoblje korištenja do godine dana odnosi 17.844,00 kn. Rashodi za licence nabavljene za razdoblje korištenja do godine dana u iznosu od 17.844,00 kn, umjesto na rashodima poslovanja, evidentirani su u okviru rashoda za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine te na računima imovine i vlastitih izvora, što je utjecalo na iskazanu strukturu rashoda u financijskim izvještajima i na vrijednost imovine i vlastitih izvora koji su u financijskim izvještajima više iskazani za 17.844,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 18., stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da je dugotrajna nefinancijska imovina ona imovina čiji je vijek upotrebe duži od jedne godine.

Državni ured za reviziju nalaže dane predujmove za nabavu nefinancijske imovine evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Također, nalaže rashode za nabavu licenci za razdoblje korištenja do godine dana evidentirati u okviru rashoda poslovanja, a nabavljene licence s rokom korištenja dužim od jedne godine evidentirati kao dugotrajnu imovinu u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U poslovnim knjigama pojedini rashodi nisu evidentirani na propisanim računima Računskog plana. Rashodi za plaće zaposlenika koji su radili na dva EU projekta u iznosu od 89.483,00 kn evidentirani su na računu Ostali nespomenuti rashodi poslovanja u iznosu od 50.914,00 kn, računu Intelektualne i osobne usluge u iznosu od 21.371,00 kn te računu Ostale usluge u iznosu od 17.198,00 kn, umjesto na računu Plaće (bruto). Nadalje, rashodi za nabavu računalne opreme (monitori) u iznosu od 23.165,00 kn evidentirani su na računu Ostali nespomenuti rashodi poslovanja, umjesto u okviru rashoda za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine na računu Uredska oprema i namještaj. Navedeno je utjecalo na iskazanu strukturu rashoda u financijskim izvještajima i na vrijednost imovine i vlastitih izvora koja je u financijskim izvještajima manje iskazana za 23.165,00 kn.

Prema odredbama članaka 4. i 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana koji je sastavni dio navedenog Pravilnika. Računskim planom proračuna utvrđene su broježane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva te prihode/primitke i rashode/izdatke.

Državni ured za reviziju nalaže rashode evidentirati na propisanim računima Računskog plana u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U Bilješkama uz financijske izvještaje za 2020. i u poslovnim knjigama Agencije sa stanjem na 31. prosinca 2020. iskazane su potencijalne obveze i potraživanja po osnovi pet sudskih sporova u tijeku u iznosu od 6.926.539,00 kn, od kojih se tri odnose na radne sporove procijenjene vrijednosti od 400.000,00 kn. Radni sporovi pokrenuti su radi isplate razlike u plaći zbog neprimjene Sporazuma o dodacima na plaću u obrazovanju i znanosti iz studenoga 2006. Za navedene radne sporove od 2013. do 2016. donesene su sudske presude. S obzirom na to da su radni sporovi završeni i obveze prema tužiteljima podmirene, nisu trebali biti evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima sa stanjem na 31. prosinca 2020.

U poslovnim knjigama evidentirano je umanjenje potraživanja od HZZO-a za bolovanja iznad 42 dana u iznosu od 97.326,00 kn. Za evidentiranje navedenog umanjenja sastavljena je temeljnica za knjiženje uz koju nije priložena dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo zašto je provedeno umanjenje potraživanja.

Odredbom članka 103., stavka 2. Zakona o proračunu, propisano je da se unos podataka u poslovne knjige temelji na vjerodostojnim, istinitim i urednim knjigovodstvenim ispravama. Odredbom članka 10. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da je knjigovodstvena isprava uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj, što znači narav, vrijednost i vrijeme nastanka poslovne promjene povodom koje je sastavljena.

Državni ured za reviziju nalaže u poslovne knjige podatke unositi na temelju vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava.

Prema odredbama članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, pomoćne knjige jesu analitičke knjigovodstvene evidencije stavki koje su u glavnoj knjizi iskazane sintetički i druge pomoćne evidencije za potrebe nadzora i praćenja poslovanja. Proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva, između ostalog, ostale pomoćne evidencije prema posebnim propisima i svojim potrebama.

Agencija za potrebe praćenja poslovanja ima djelomično ustrojene pomoćne evidencije, u vezi sa sredstvima za projekt Stručno vođenje u svrhu profesionalnog razvoja u odgoju i obrazovanju financiran iz EU sredstava (izvor 51). U glavnoj knjizi ukupno utrošena sredstva za navedeni projekt iznose 46.651,00 kn, a u pomoćnim evidencijama iznose 17.063,00 kn. Razlika u iznosu od 29.588,00 kn odnosi se na rashode za isplaćene naknade zaposlenicima koji su radili na navedenom projektu, a koje nisu evidentirane u pomoćnim evidencijama.

Državni ured za reviziju nalaže za potrebe nadzora i praćenja poslovanja za projekte koji se provode u Agenciji usklađivati podatke evidentirane u glavnoj knjizi i u pomoćnim evidencijama prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

U okviru izvanbilančnih zapisa nisu iskazane bankarske garancije (jamstva) koja su gospodarski subjekti dali Agenciji kao instrument osiguranja za uredno izvršenje ugovornih obveza u vezi s nabavom roba i usluga.

Odredbom članka 7. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, između ostalog, propisano je da u okviru pomoćnih knjiga, proračun i proračunski korisnici obvezno vode analitička knjigovodstva primljenih i izdanih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata (po vrstama, subjektima, pojedinačnim vrijednostima, dospelosti, stanjima). Odredbom članka 85. navedenog Pravilnika, propisano je da skupina računa 99 – Izvanbilančni zapisi sadrži stavke koje su vezane, ali nisu uključene u bilančne kategorije, između ostalog, i instrumente osiguranja plaćanja.

Državni ured za reviziju nalaže ustrojiti analitičke evidencije bankarskih garancija (jamstava) primljenih od gospodarskih subjekata za uredno izvršenje ugovornih obveza u vezi s nabavom robe ili usluga te ih iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa.

– Financijski izvještaji

Agencija je za 2020. sastavila propisane financijske izvještaje: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilancu, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje.

Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima ne sadrže razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja ostvarenja pojedinih prihoda i rashoda u odnosu na izvještajno razdoblje prethodne godine, što nije u skladu s odredbom članka 15. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 3/15, 93/15, 135/15, 2/17, 28/17, 112/18, 126/19, 145/20 i 32/21), kojom je propisano da je u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima potrebno navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine. Vrijednosno značajnija odstupanja odnose se na prihode od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna, rashode za intelektualne i osobne usluge, rashode za nabavu licenci, uredske opreme i namještaja te komunikacijske opreme.

Državni ured za reviziju nalaže u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima navesti razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

- 2.2. *Agencija prihvaća nalaze Državnog ureda za reviziju. U Očitovanju navodi da će dane predujmove za nabavu nefinancijske imovine evidentirati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Također, navodi da će rashode za nabavu licenci za razdoblje korištenja do godine dana evidentirati u okviru rashoda poslovanja, a nabavljene licence s rokom korištenja dužim od jedne godine evidentirati kao dugotrajnu imovinu u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, navodi da će rashode evidentirati na propisanim računima Računskog plana, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.*

Agencija navodi da će u poslovne knjige podatke unositi na temelju vjerodostojnih, istinitih i urednih knjigovodstvenih isprava. Također, navodi da će za potrebe nadzora i praćenja poslovanja za projekte koji se provode usklađivati podatke evidentirane u glavnoj knjizi i u pomoćnim evidencijama prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, navodi da će ustrojiti analitičke evidencije bankarskih garancija (jamstava) primljenih od gospodarskih subjekata za uredno izvršenje ugovornih obveza u vezi s nabavom robe ili usluga te ih iskazati u okviru izvanbilančnih zapisa.

U vezi s Bilješkama uz financijske izvještaje Agencije u kojima nisu navedeni razlozi zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine, Agencija u Očitovanju obrazlaže da je do odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju za 2020. došlo zbog prilagodbe poslovanja Agencije uvjetovane pandemijom bolesti COVID-19. U cijelosti je provedeno 26 natjecanja i smotri uz prethodnu suglasnost Ministarstva znanosti i obrazovanja, u suradnji sa strukovnim udrugama, županijama, odnosno Gradom Zagrebom te školama domaćinima, a sedam natjecanja i smotri nije održano zbog epidemiološke situacije. Nadalje, obrazlaže da su natjecanja održavana u školama zbog čega su smanjena sredstva planirana za prijevoz i smještaj učenika. Također, navodi da je Agencija kako bi osigurala kontinuitet obavljanja svoje djelatnosti (stručna usavršavanja, napredovanja i polaganja stručnih ispita odgojno-obrazovnih radnika te pandemijom uzrokovane pojačane potrebe za stručno-savjetodavnom pomoći odgojno-obrazovnim radnicima) u online okruženju provela nabavu licenci, uredske opreme te komunikacijske opreme.

Agencija prihvaća nalaz te navodi da će u Bilješkama uz Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2021. te nadalje navoditi razloge zbog kojih je došlo do većih odstupanja od ostvarenja u izvještajnom razdoblju prethodne godine u skladu s odredbama Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu.

3. Rashodi

- 3.1. Ukupni rashodi za 2020. ostvareni su u iznosu od 24.521.601,00 kn. Vrijednosno značajniji su rashodi za zaposlene u iznosu od 17.010.607,00 kn, materijalni rashodi u iznosu od 6.399.067,00 kn te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 1.083.941,00 kn. U okviru materijalnih rashoda, vrijednosno značajniji su rashodi za usluge u iznosu od 4.709.486,00 kn, od čega se na zakupnine i najamnine odnosi 1.969.898,00 kn, a na intelektualne i osobne usluge 1.497.573,00 kn.

– Rashodi za zakupnine i najamnine

Poslovni prostor u Zagrebu Agencija koristi na temelju Ugovora o zakupu poslovnog objekta iz veljače 2013. te tri dodatka Ugovoru (siječanj 2014., srpanj 2017. i svibanj 2020.), koji su zaključili pravna osoba kao zakupodavac i Ministarstvo, Agencija i Agencija za znanost i visoko obrazovanje kao zakupnici, na određeno vrijeme odnosno do 31. prosinca 2023. Zakupnici poslovnog prostora su Ministarstvo koje koristi 7 028,1 m² ili 77,8 % ukupne površine i 61 garažno mjesto, Agencija koja koristi 1 111,6 m² ili 12,4 % ukupne površine i šest garažnih mjesta te Agencija za znanost i visoko obrazovanje koja koristi 890 m² ili 9,8 % ukupne površine i sedam garažnih mjesta. Ugovorena mjesečna zakupnina iznosi 7,5 EUR/m² za poslovni prostor te 30,0 EUR po garažnom mjestu. Ugovorom je, između ostalog, propisano da cijena zakupa ne uključuje troškove električne energije, toplinske energije, opskrbu vodom, odvodnju, komunalne i vodne naknade i drugo. Nadalje, propisano je da se računi za troškove koji nisu uključeni u cijenu zakupnine dostavljaju izravno na adresu zakupodavca koji ih je obvezan, odmah po prispjeću računa, prefakturirati i proslijediti na naplatu zakupnicima u skladu s omjerima korištenja prostora.

Računi za pripadajući dio režijskih troškova nisu evidentirani u poslovnim knjigama Agencije s obzirom na to da ih zakupodavac nije proslijedio na naplatu zakupnicima u skladu s omjerima korištenja prostora, prema odredbi članka 10. Ugovora o zakupu poslovnog objekta.

U okviru materijalnih rashoda za 2020. nisu evidentirani rashodi za električnu i toplinsku energiju, opskrbu vodom, komunalne i vodne naknade i drugo (troškovi korištenja) u vezi s poslovnim prostorom koji za svoje poslovanje koristi Agencija na lokaciji Donje Svetice 38, Zagreb. Prema obrazloženju odgovorne osobe, navedeni rashodi evidentirani su u poslovnim knjigama Ministarstva koje podmiruje režijske troškove za cijeli poslovni prostor u zakupu.

Državni ured za reviziju preporučuje u dogovoru s Ministarstvom i Agencijom za znanost i visoko obrazovanje od zakupodavca zatražiti ispostavljanje računa za režijske troškove poslovnog prostora prema omjerima korištenja prostora u skladu s odredbama Ugovora o zakupu poslovnog objekta kako bi Agencija u svojim poslovnim knjigama evidentirala pripadajući dio rashoda za režijske troškove u cilju realnijeg iskazivanja rashoda.

Rashodi za zakup poslovnog prostora u Splitu u kojem je smještena podružnica Agencije ostvareni su u iznosu od 435.000,00 kn na temelju Ugovora o zakupu poslovnog prostora iz prosinca 2003. te dodatka Ugovoru (lipanj 2004.). Mjesečna zakupnina za poslovni prostor ukupne površine 417 m² iznosi 29.000,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost ili 69,54 kn/m² odnosno 36.250,00 kn s porezom na dodanu vrijednost ili 86,93 kn/m². Ugovor o zakupu poslovnog prostora zaključili su na neodređeno vrijeme zakupodavac i Zavod za školstvo Republike Hrvatske. Odredbama Zakona o Agenciji za odgoj i obrazovanje iz srpnja 2006. Agencija je pravni sljednik Zavoda za školstvo Republike Hrvatske.

S obzirom na to da je Ugovor o zakupu poslovnog prostora u Splitu zaključen u prosincu 2003. na neodređeno vrijeme sa Zavodom za školstvo Republike Hrvatske, Državni ured za reviziju preporučuje poduzeti aktivnosti u vezi sa zaključenjem novog ugovora o zakupu poslovnog prostora s Agencijom kao zakupnikom.

– Rashodi za intelektualne i osobne usluge

Rashodi za intelektualne i osobne usluge ostvareni su u iznosu od 1.497.573,00 kn. U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge evidentirani su rashodi za naknade na temelju ugovora o autorskom djelu u iznosu od 607.274,00 kn i na temelju ugovora o djelu u iznosu od 374.874,00 kn. U odnosu na prethodno razdoblje rashodi za naknade na temelju ugovora o autorskom djelu smanjeni su za 695.202,00 kn ili 53,4 %, a na temelju ugovora o djelu za 909.979,00 kn ili 70,8 % zbog otkazivanja dijela natjecanja i smotri na školskoj, županijskoj i državnoj razini.

Ugovori o autorskim djelima zaključeni su za izradu testova i zadataka za natjecanja, recenziju testova, prijevode testova na strane jezike, prosudbu radova pristiglih na natjecanja, izradu samostalnih prosudbi drugog obrazovnog materijala, održavanje predavanja na stručnim skupovima i radionicama i slično.

Ugovori o djelu zaključeni su za provjeru rezultata testova županijske razine, sastavljanje liste učenika koji se pozivaju na državnu razinu natjecanja, poslove člana u ocjenjivačkom sudu, sudjelovanje u radu u prosudbenom povjerenstvu državne razine natjecanja, sudjelovanje u provođenju usmenog ispitivanja, ispravljanja testova i obavljanju žalbenog postupka državne razine, obavljanje stručno-pedagoškog uvida u dokumentaciju i neposredni odgojno-obrazovni rad u postupku napredovanja i slično.

Obračun i isplata autorskih naknada i naknada na temelju ugovora o djelu obavljana je prema Odluci o visini naknada za rad članova državnih povjerenstava i organizaciju državnih natjecanja i smotri te Odluci o visini naknada vanjskim suradnicima za sudjelovanje u obavljanju poslova iz djelatnosti Agencije za odgoj i obrazovanje. Agencija vodi evidencije o isplaćenim naknadama na temelju ugovora o djelu i autorskim naknadama. Navedene evidencije sadrže podatke o osobama kojima je isplaćena naknada, datum isplate i razdoblje za koje se naknada isplaćuje te obračun naknada.

Agencija nema ustrojene analitičke evidencije zaključenih ugovora o autorskom djelu i ugovora o djelu koje sadrže osnovne podatke o zaključenim ugovorima (izvršitelj, predmet ugovora, datum zaključenja i rok izvršenja ugovora te ugovorena naknada), a koje bi trebale biti ustrojene u cilju praćenja realizacije ugovora i planiranja potrebnih sredstava za isplate po navedenim ugovorima.

U pojedinim slučajevima za istovrsne poslove (sudjelovanje u izradi testova, provjera rezultata testova, izrada prosudbi radova pristiglih sa županijske razine na natjecanja, sudjelovanje u recenziji testa i slično) ponekad su zaključeni ugovori o autorskom djelu, a ponekad ugovori o djelu.

Državni ured za reviziju preporučuje ustrojiti evidencije ugovora o autorskom djelu i ugovora o djelu koje sadrže osnovne podatke o zaključenim ugovorima (izvršitelj, predmet ugovora, datum zaključenja i rok izvršenja ugovora te ugovorena naknada). Također, preporučuje za poslove (djela) za koje Agencija ne može pouzdano utvrditi radi li se o autorskom djelu, odnosno imaju li obilježje autorskog djela propisano odredbama Zakona o autorskim pravima i srodnim pravima, pribaviti mišljenje Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo. Na temelju pribavljenog mišljenja, preporučuje se sastaviti naputak o poslovima (djelima) za koja se mogu zaključiti ugovori o autorskom djelu.

– Rashodi za provođenje izvannastavnih aktivnosti

Rashodi za provođenje izvannastavnih aktivnosti, odnosno natjecanja i smotri ostvareni su u iznosu od 991.906,00 kn, a odnose se na rashode za intelektualne i osobne usluge u iznosu od 655.893,00 kn, ostale usluge u iznosu od 169.626,00 kn, ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 68.541,00 kn, naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 63.426,00 kn, pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 24.275,00 kn, službena putovanja u iznosu od 5.145,00 kn te uredski materijal i ostale materijalne rashode u iznosu od 5.000,00 kn.

Koordinaciju provođenja natjecanja i smotri učenica i učenika osnovnih i srednjih škola obavlja Agencija u suradnji sa strukovnim društvima i udrugama. Vremenik natjecanja i smotri na svim razinama i upute za provedbu natjecanja i smotri učenica i učenika osnovnih i srednjih škola donosi Agencija za svaku godinu na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva.

U Uputama za provedbu natjecanja i smotri učenica i učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u 2020. godini navedeno je da Agencija ustrojava, prikuplja podatke i vodi bazu podataka za natjecanja i smotre učenika i učenica osnovnih i srednjih škola koje provodi (osim sportskih natjecanja školskih sportskih klubova, za koje bazu vodi Hrvatski školski sportski savez i za sustav natjecanja Ponos domovine, za koje bazu vodi Udruga Ponos domovine). Nadalje, Agencija je dužna Ministarstvu dostaviti izvješće o provedbi natjecanja i smotri učenika i učenica osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u 2020. najkasnije do 31. prosinca 2020.

Agencija je u listopadu 2021. Ministarstvu dostavila Izvješće o provedbi natjecanja i smotri u osnovnim i srednjim školama u školskoj godini 2020./2021. Navedeno Izvješće odnosi se na školsku godinu 2019./2020. i 2020./2021. s obzirom na to da je, uslijed epidemije koronavirusa, dio natjecanja i smotri prvo odgođen, zatim otkazan, a potom naknadno održan. Izvješće sadrži skupne podatke o broju održanih natjecanja i smotri te broju učenika koji su sudjelovali na školskoj, županijskoj i državnoj razini. Izvješće ne sadrži podatke o broju učenika koji su sudjelovali, kao ni financijske pokazatelje odnosno podatke o ostvarenim rashodima po svakom natjecanju i smotri i ukupno ostvarene rashode.

Državni ured za reviziju preporučuje sastavljati godišnja izvješća o održanim natjecanjima i smotrama učenika i učenica osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske, koja osim broja natjecanja i smotri te broja učenika sadrže i financijske pokazatelje.

Rashodi za tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna ostvareni su u iznosu od 24.986,00 kn. Vrijednosno najznačajnije tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 14.909,00 kn odnose se na sredstva dodijeljena osnovnoj školi u Novigradu za pripremu i organizaciju Škole stvaralaštva.

Sredstva su doznačena na temelju Zahtjeva za refundaciju troškova i Odluke o dodjeli sredstava za pripremu i organizaciju Škole stvaralaštva „Novigradsko proljeće” za 2020. godinu osnovnoj školi u Novigradu iz srpnja 2020., za pripremu i organizaciju Škole stvaralaštva. Prema zahtjevu za refundaciju troškova, koji su ovjerila nadležna tijela, vrijednosno najznačajniji trošak odnosi se na nabavu računovodstvenog programa – poslovne knjige u iznosu od 12.200,00 kn. Škola stvaralaštva otkazana je zbog epidemije bolesti COVID-19.

Uputom za provedbu natjecanja i smotri učenika i učenica osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u 2020., Dopunom Upute za provedbu natjecanja i smotri učenika i učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u školskoj godini 2019./2020. (za razdoblje od 7. rujna do 31. prosinca 2020.) propisano je, između ostalog, da troškove organizacije državnog natjecanja ili smotre ovjeravaju tajnici državnog povjerenstva. Nadalje, suorganizator državnog natjecanja ili smotre (škola domaćin, strukovna udruga i sl.) dužan je Agenciji za odgoj i obrazovanje odnosno tajniku natjecanja/smotre u roku od 30 dana od završetka natjecanja ili smotre dostaviti zahtjev za naknadu troškova s konačnim financijskim izvješćem o održanom natjecanju ili smotri sa svim financijskim pokazateljima i priložima o utrošku sredstava. Navedenim uputama nije propisano koji se troškovi suorganizatora državnog natjecanja ili smotre smatraju prihvatljivim troškovima za pripremu i organizaciju natjecanja i smotri.

Državni ured za reviziju mišljenja je da se rashod koji se odnosi na nabavu računovodstvenog programa – poslovne knjige ne može izravno povezati s troškovima nastalim za pripremu i organizaciju navedene smotre.

Državni ured za reviziju preporučuje uputom za provedbu natjecanja i smotri odrediti koji su troškovi suorganizatora u pripremi i organizaciji državnog natjecanja ili smotre prihvatljivi.

– Rashodi za nabavu nefinancijske imovine

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 1.083.941,00 kn. Odnose se na rashode za nabavu uredske opreme i namještaja u iznosu od 442.226,00 kn, komunikacijske opremu u iznosu od 341.996,00 kn i licenci u iznosu od 299.719,00 kn.

Nabava komunikacijske opreme plaćena je predujmom u prosincu 2020. u iznosu od 245.855,00 kn, bez suglasnosti ministra financija, što nije u skladu s odredbom članka 13. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2020. godinu, kojom je propisano da korisnik može plaćati predujmom bez suglasnosti ministra financija do pojedinačnog iznosa od 50.000,00 kn. Komunikacijska oprema isporučena je u veljači 2021.

Državni ured za reviziju nalaže za plaćanja predujmom preko pojedinačnog iznosa od 50.000,00 kn pribaviti suglasnost ministra financija.

- 3.2. U vezi s poslovnim prostorom u Zagrebu Agencija prihvaća nalaz i navodi da će u dogovoru s Ministarstvom znanosti i obrazovanja i Agencijom za znanosti i visoko obrazovanje od zakupodavca zatražiti ispostavljanje računa u skladu s odredbama ugovora te će ih evidentirati u poslovnim knjigama. Agencija navodi da poslovni prostor u Zagrebu koristi temeljem Ugovora o zakupu iz veljače 2013. uz tri dodatka Ugovoru te da je Ugovorom utvrđeno da cijena zakupa ne uključuje troškove električne energije, toplinske energije, opskrbu vodom, odvodnju, komunalne i vodne naknade i drugo. Nadalje, navodi da se računi za troškove koji nisu uključeni u cijenu zakupnine dostavljaju izravno na adresu zakupodavca koji ih je obvezan, odmah po prispjeću računa, prefakturirati i proslijediti na naplatu zakupnicima u skladu s omjerima korištenja prostora. Također, navodi da budući da zakupodavac Agenciji nije proslijedio na naplatu račune za pripadajući dio režijskih troškova, Agencija navedene račune nije ni evidentirala u svojim poslovnim knjigama. Nadalje, navodi da je Agencija tijekom 2020., s obzirom na to da prostor koji koristi nije prikladan i dostatan, pokušala putem Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine pronaći prikladan prostor u vlasništvu Republike Hrvatske, čime bi umanjila potrebna sredstva te da s obzirom na posljedice potresa u Zagrebu prostor nije pronađen.

U vezi s poslovnim prostorom u Splitu Agencija prihvaća nalaz i navodi da će poduzeti aktivnosti u vezi sa zaključenjem novog ugovora, odnosno dodatka Ugovoru kojim će se promijeniti naziv zakupnika. Također, navodi da je Agencija pravni sljednik Zavoda za školstvo Republike Hrvatske, čime je u cijelosti preuzela pravni položaj prednika. Nadalje, navodi da je tijekom 2020. sa Splitsko-dalmatinskom županijom pokrenut proces pronalazjenja prikladnog prostora u vlasništvu Splitsko-dalmatinske županije, čime bi umanjila potrebna sredstva za prostor te da se tijekom 2022. očekuje pozitivno rješenje prostora u Splitu.

U vezi s ugovorima o autorskom djelu i ugovorima o djelu, Agencija obrazlaže da je tijekom 2020. napuštena praksa da ugovore o autorskom djelu i ugovore o djelu za intelektualne i osobne usluge, koji su se odnosili na predavače na stručnim skupovima koje organizira Agencija te za sastavljanje testova i provedbu natjecanja i smotri, priređuju i o njihovu se izvršenju brinu viši savjetnici. Nadalje, navodi da je izradu ugovora preuzeo Odsjek pravnih, kadrovskih i pomoćnih poslova te da se evidencija vodila djelomično (izvršitelj, datum zaključenja). Također, navodi da su slijedom navedenoga pri izradi ugovora razlučeni poslovi za koje se izrađuju ugovori o autorskom djelu (npr. izrada testova i zadataka, recenzija), a za koje ugovori o djelu (npr. provjera rezultata testova, prosudba radova pristiglih sa županijske razine natjecanja, sudjelovanje u žalbenom postupku). Nadalje, navodi da je Agencija u 2022. ustrojila i vodi analitičke evidencije zaključenih ugovora o autorskom djelu i ugovora o djelu koje sadrže osnovne podatke o zaključenim ugovorima (izvršitelj, predmet ugovora, datum zaključenja, rok izvršenja i ugovorena naknada).

Agencija prihvaća nalaz u vezi s godišnjim izvješćima o održanim natjecanjima i smotrama učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske. U Očitovanju navodi da će navedena godišnja izvješća sadržavati i financijske pokazatelje. Obrazlaže da opća pravila za provedbu natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske za školsku godinu utvrđuju da predsjednik državnog povjerenstva koordinira radom povjerenstva, vodi sastanke, priprema potrebnu dokumentaciju iz djelokruga povjerenstva te dostavlja izvješće o provedenom natjecanju ili smotri, koje mora sadržavati i financijsko izvješće, i to najkasnije 45 dana od dana održavanja natjecanja ili smotre, nakon što cjelokupno izvješće odobri državno povjerenstvo određenog natjecanja ili smotre, te odobrava i potvrđuje financijsku provedbu natjecanja i smotre sukladno važećim propisima i aktima Agencije. Suorganizator državnog natjecanja ili smotre (škola domaćin, strukovna udruga i drugo) dužan je Agenciji odnosno predsjedniku državnog povjerenstva natjecanja i smotre u roku od 30 dana od završetka natjecanja i smotre dostaviti zahtjev za naknadu troškova s konačnim financijskim izvješćem o održanom natjecanju i smotri sa svim financijskim pokazateljima i prilogima o utrošku sredstava. Agencija je dužna Ministarstvu znanosti i obrazovanja dostaviti izvješće o provedbi natjecanja i smotri.

U vezi s troškovima suorganizatora u pripremi i organizaciji državnog natjecanja ili smotre Agencija u Očitovanju navodi da opća pravila za provedbu natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske za školsku godinu utvrđuju da, u cilju rasterećenja škola troškova sudjelovanja njihovih učenika i mentora na državnoj razini natjecanja, Agencija snosi troškove smještaja i prehrane učenika, mentora i članova državnih povjerenstava. Agencija ne snosi troškove smještaja i prehrane za eventualne goste koje državno povjerenstvo poziva na državno natjecanje i smotru iz zemlje ili inozemstva ni za sudionike natjecanja i smotri koji na njima sudjeluju bez poziva državnog povjerenstva. Za organizaciju prijevoza sudionicima natjecanja i smotri, sukladno prethodnoj točki, troškove snosi Agencija, sukladno propisanim pravilima. Agencija nadalje navodi da je od državnih povjerenstava za provedbu natjecanja i smotri zatražila podatke o mogućim drugim troškovima i priprema odluku o prihvatljivim troškovima suorganizatora u pripremi i organizaciji natjecanja i smotri za provedbu natjecanja i smotri u školskoj godini 2021./2022.

U vezi s plaćanjem predujmom, Agencija prihvaća nalaz i navodi da će za plaćanja predujmom preko pojedinačnog iznosa od 50.000,00 kn pribaviti suglasnost ministra financija.

4. Javna nabava

- 4.1. Planom nabave za 2020., koji je Agencija donijela u siječnju 2020., planirana je nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 6.728.330,00 kn. Tijekom 2020. donesene su tri izmjene i dopune Plana nabave (u svibnju, srpnju i listopadu 2020.), a prema posljednjim izmjenama, iz listopada 2020., planirana je nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti od 7.694.230,00 kn.

Zbog epidemije bolesti COVID-19 većina učeničkih smotri i natjecanja nije održana te planirani postupci nabave usluga smještaja, prehrane i prijevoza vezanih za održavanje smotri i natjecanja najvećim dijelom nisu provedeni.

Prema Statističkom izvješću o javnoj nabavi za 2020., zaključeno je sedam ugovora o javnoj nabavi roba i usluga u vrijednosti od 1.992.966,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 200.000,00 kn iznosila je ukupno 1.244.860,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju okvirnih sporazuma koje je zaključio Središnji državni ured za središnju javnu nabavu, Agencija je zaključila sedam ugovora o nabavi roba i usluga u ukupnom iznosu od 427.591,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost.

Agencija nije ažurirala Plan nabave za 2020. za postupke nabave roba i usluga za koje je bilo izvjesno da se neće provesti. Navedeno je utjecalo na to da se vrijednost javne nabave prema zaključenim ugovorima o nabavi u 2020. značajno razlikuje od procijenjene vrijednosti nabave planirane Planom nabave za 2020.

Odredbom članka 28., stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da je naručitelj obvezan donijeti plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu te ga ažurirati prema potrebi.

Državni ured za reviziju preporučuje ažurirati plan nabave kako ne bi sadržavao postupke nabave roba i usluga za koje je izvjesno da neće biti provedeni u tekućoj proračunskoj godini.

Postupak nabave prijenosnih računala i komunikacijske opreme pokrenuti su u listopadu 2020. Pozivi na dostavu ponuda objavljeni su na mrežnim stranicama Agencije s rokom za dostavu ponuda 6. studenoga 2020. Istekom roka za dostavu ponuda, 9. studenoga 2020. sastavljen je Zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda. Odluka o odabiru donesena je nakon dobivene suglasnosti Upravnog vijeća 2. prosinca 2020. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 14. Pravila o provedbi postupaka jednostavne nabave u Agenciji za odgoj i obrazovanje iz veljače 2017., kojom je, između ostalog, propisano da rok za donošenje odluke o odabiru najpovoljnije ponude iznosi 15 dana od isteka roka za dostavu ponuda.

Nadalje, uredski materijal u iznosu od 17.748,00 kn nabavljen je na temelju ponude bez izdavanja narudžbenice. Zahtjeve za dostavu ponuda na adrese tri subjekta slao je informatički referent.

Navedeno nije u skladu s člankom 6. Pravila o provedbi postupaka jednostavne nabave u Agenciji za odgoj i obrazovanje, kojom je propisano, između ostalog, da na temelju zahtjeva za pokretanje postupka jednostavne nabave koji podnosi nositelj pojedinog posla ili aktivnosti uz suglasnost voditelja Odjela/predstojnika Podružnice, narudžbenicu priprema viši savjetnik za javnu nabavu, a potpisuje ravnatelj Agencije.

Državni ured za reviziju nalaže pri provođenju postupaka nabave prijenosnih računala, komunikacijske opreme i uredskog materijala postupati u skladu s odredbama Pravila o provedbi postupaka jednostavne nabave u Agenciji za odgoj i obrazovanje.

- 4.2. *Agencija prihvaća nalaz te navodi da će plan nabave ažurirati kako ne bi sadržavao postupke nabave roba i usluga za koje će biti izvjesno da neće biti provedeni u tekućoj godini. Također, navodi da je Plan nabave za 2021. ažuriran tijekom obavljanja revizije.*

U vezi s provođenjem postupaka nabave Agencija navodi da postupke javne nabave provodi viši savjetnik za javnu nabavu. Obrazlaže da se poslovanje Agencije tijekom 2020. odvijalo u izvanrednim okolnostima uvjetovanim pandemijom bolesti COVID-19. te je slijedom navedenog, u razdoblju privremenog izostanka više savjetnice za javnu nabavu, a s obzirom na žurnu potrebu za uredskim materijalom, pozive na dostavu ponuda po usmenom odobrenju poslao informatički referent. Agencija prihvaća nalaz i navodi da će pri provođenju postupaka nabave prijenosnih računala, komunikacijske opreme i uredskog materijala postupati u skladu s odredbama Pravila o provedbi postupaka jednostavne nabave.

Provedba naloga i preporuka

1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Agencije za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje. Revizijom za 2020. provjereno je je li Agencija postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka*	Status
	1	2	3	4	5
1.	Planiranje i izvršenje plana	2007.	Planirati sve prihode i rashode za koje je izvjesno da će se ostvariti.	-	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2007.	Uspostaviti učinkovit sustav unutarnjih kontrola i evidentirati poslovne promjene i transakcije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-	nije provedeno
3.		2007.	Obaviti popis imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.	-	nije provedeno
4.	Rashodi	2007.	Ustrojiti i voditi baze podataka za cjelokupni sustav natjecanja i smotri na način da se za svako natjecanje i smotru ustroje evidencije o nastalim rashodima, u skladu s Uputama za provedbu natjecanja i smotri učenika i učenica osnovnih i srednjih škola.	-	provedeno
5.		2007.	Ustrojiti podatke u evidencijama na način koji bi omogućio usporedbu, odnosno kontrolu podataka navedenih u izvješćima povjerenstava o održanim natjecanjima i smotrama s podacima u poslovnim knjigama.	-	provedeno
6.		2007.	Sastaviti godišnje izvješće o održanim natjecanjima i smotrama učenika i učenica osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske, koje osim broja natjecanja i smotri te broja sudionika sadrži i financijske pokazatelje.	-	nije provedeno
7.		2007.	U vezi s projektom sufinanciranja udžbenika za školsku godinu 2007./2008., zatražiti od nakladnika ispostavljanje računa za isporučene udžbenike u skladu sa zaključenim ugovorima, odnosno zatražiti obračun ugovorenih popusta i povrat sredstava.	-	provedeno
8.		2007.	Nabavu usluga tiskanja obavljati u skladu s odredbama ugovora.	-	provedeno
9.	Javna nabava	2007.	Sastaviti plan nabave u skladu s odredbama Zakona o proračunu i provoditi postupke javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.	-	provedeno

*Agencija nije bila obvezna dostaviti Plan provedbe naloga i preporuka nakon obavljene financijske revizije za 2007.

Agencija je i nadalje u obvezi postupati prema nalogima i preporuci Državnog ureda za reviziju, koji nisu u cijelosti provedeni.

1.2. Agencija se nije očitovala na status naloga i preporuka.